

Spis treści

Wstęp	7
Tabula Gratulatoria	9
Prof. dr hab. Radosław Dobrowolski , Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej	13
Dr hab. Renata Bizek-Tatara , prof. UMCS, Dyrektor Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej	15
Laudatio	17
Bibliografia prac Profesora Jerzego Żmudzkiego	23
Wykaz prac doktorskich napisanych pod kierunkiem Profesora Jerzego Żmudzkiego	35

I.

ANNA MAŁGORZEWICZ

Śladem myśli naukowej Profesora Jerzego Żmudzkiego. Rozważania o statusie ontologicznym komunikacji międzyludzkiej	39
1. Transcendencje w językowej komunikacji międzyludzkiej ...	41
2. Komunikator czułym narratorem	42
3. Uwspólnianie światów pomyślanych w językowej komunikacji międzyludzkiej	44
4. Przekraczanie granic jako forma egzystencji człowieka.....	46
Bibliografia	48

GRZEGORZ PAWŁOWSKI

Monolog, dialog, teolog – w kwestii transcendowania z perspektywy lingwistycznej metafizyki	51
1. Inspiracje	51
2. ‚Incipit’	53
3. Źródłostów	53
4. Monolog	55
5. Dialog	60
6. Teolog	65
Bibliografia	68

II.

PAWEŁ BĄK

Metaforyczny metajęzyk lingwisty w kontekście lingwistyki antropocentrycznej	75
1. Wprowadzenie	75
2. Metaforyka	77
3. Lingwistyka Antropocentryczna	83
4. Status metaforyki w kontekście lingwistyki antropocentrycznej	85
5. Uwagi końcowe	87
Bibliografia	88

MONIKA PŁUŻYCZKA

Tłumacz miarą wszechrzeczy. Translatoryka antropocentryczna jako koncepcja prekursorska względem <i>Translator Studies</i>	91
1. Wstęp	91
2. <i>Translator Studies</i> według Chestermana	93
3. Translatoryka antropocentryczna	96
4. Prymary przedmiot badań translatorycznych	102
5. Wnioski	106
Bibliografia	108

III.

GERD ANTOS

Translation als Wissenstransfers von und für Laien. Überlegungen zum zielgruppenspezifischen Übersetzen in der digitalen Ära	115
1. Lohnt es sich noch Übersetzer zu werden?	115
2. Im Spannungsverhältnis von menschlicher und maschineller Übersetzung	118
3. Zielrezipientenschaft und laiengerechtes Übersetzen	119
4. Selbstermächtigung von Laien	122
5. Kommunikative Fremdheit, Verständlichkeit und Transaktionskosten	124
6. Die Rolle des Wissens in der Wissenskommunikation	125
7. Schlussbemerkungen und Ausblick	127
Bibliographie	128

WALDEMAR CZACHUR

Czy dyskursy negocjują zbiorową wiedzę?	133
1. Kontekst i punkt wyjścia	133
2. Dyskurs jako kategoria lingwistyczna	134
3. Język i znaczenie w ujęciu lingwistyki poststrukturalistycznej	135
4. Podmiotowe i dyskursywne ustalanie znaczeń podzielanych zbiorowo	138
Bibliografia	141

MICHAIL L. KOTIN

Übersetzung aus der Sicht des Sprachwandels. Zum Vergleich einiger Syntax-Phänomene im althochdeutschen „Tatian“ und in der modernen deutschen Einheitsübersetzung des Evangeliums	145
1. Einführung	146
2. Die Wiedergabe der lateinischen Satzkonstruktionen im althochdeutschen „Tatian“ im Vergleich zur Einheitsübersetzung	148
2.1. Allgemeine und vergleichende Charakteristik der Tatian-Bilingue	148

2.2. Exemplarische Beleganalyse	149
2.2.1. Der Ausdruck der nominalen Determination	149
2.2.2. Die Satztopologie	152
3. Fazit.....	156
Bibliographie	157
Quellen	158

ROMAN LEWICKI

Niektóre aspekty lokalizacji produktów konsumpcyjnych, czyli na pograniczach przekładu	159
Bibliografia.....	171
Źródło.....	172

IV.

KONRAD KLIMKOWSKI

O dwóch pojęciach w pracach badawczych Profesora Jerzego Żmudzkiego, ich istocie oraz wadze dla współczesnej dydaktyki przekładu	175
1. Wstęp	175
2. Antropocentryczna teoria języków ludzkich i wiedzy	176
3. Czynniki kooperacyjności aktu i procesu translacji	180
4. Rola koncepcji antropocentrycznej oraz czynnika kooperacji w dalszym rozwoju koncepcji dydaktyki translacji	181
5. Korzyści koncepcji antropocentrycznej dla dydaktyki translacji	182
6. Korzyści ujęcia czynnika kooperacji w koncepcjach i działaniach dydaktycznych	183
Bibliografia	184

MAGDALENA OLPIŃSKA

Fachsprachendidaktik im Lichte neurolinguistischer Forschung	187
1. Einleitung	187
1. Der moderne Fachsprachenunterricht	188

1.1. Kompetenzen in der fremdsprachlichen Fachkommunikation	188
1.2. Förderung der (fremd)sprachlichen Kompetenz	189
1.3. Entwicklung des Fachwissens	191
2. Fachsprachenlernen aus neurolinguistischer Sicht	191
3. Schlussfolgerungen und abschließende Bemerkungen	195
Bibliographie	196

V.

ROMAN OPIŁOWSKI

Modale und mediale Transkodierungen von Zeichen in Texten ...	201
1. Einleitung	201
2. Intermediale Vorgänge	202
3. Vier Typen des Medienwechsels	203
4. Transkriptivität, Transkodierung und andere Typen von Beziehungen	205
5. Fallbeispiel für einen transmodalen und transmedialen Prozess	207
6. Fazit	210
Bibliographie	210

RAFAŁ SZUBERT

Definicja realna i definicja nominalna w dziewiętnastowiecznych niemieckich tekstach naukowych	213
1. Wstęp	213
2. Problem kluczowy	214
3. Definiowanie jako przejaw techniki językowej	215
4. Prawo	216
5. Zitelmann. Definicja prawa	216
6. Savigny. Definicja zdolności prawnej	219
7. Konkluzja	222
Bibliografia	225

ZENON WEIGT

Polsko-niemieckie teksty ogłoszeń w niemieckojęzycznej prasie XIX-wiecznej Łodzi	229
1. Wstęp	229
2. Struktura gazety – umiejscowienie ogłoszeń	231
3. Tekst ogłoszenia gazetowego	233
4. Struktura i język ogłoszenia	234
5. Podsumowanie	241
Bibliografia	242

VI.

JAN HAJDUK

O elementach szeregów synonimicznych nazywających włosy w języku polskim i niemieckim	247
1. Zamiast wstępu	248
2. Szereg synonimiczny	248
3. Znaczenie słowa wg Charles'a Fillmore'a	249
4. Analiza korpusu	249
5. Podsumowanie	256
Bibliografia	257

EWA ŻEBROWSKA

<i>Coronaparty, Lockdown, Zoomschule. Sprache und Kommunikation in der COVID 19-Pandemie</i>	259
1. Einleitung	259
2. Kommunikatives Verhalten	260
3. Sprachliche Ebene	261
4. Absolute Frequenz und gleitender Mittelwert	268
5. Fazit	270
Bibliographie	270
Quellen	271